

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Cæremoniarvm In celebratione Diuinorum Officiorum Observandarvm

Jacobs, Johannes

Antverpiæ, 1621

XIV. De officio ministrorum seruientium Episcopo de baculo pastorali, de
Mitra, de libro & de candela.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40844

& imponitur, nisi genuflectendum ei sit pro Oratione facienda, quia tunc genuflexo aufertur (non existente videlicet sanctissimo Sacramento in altari) & stanti imponitur. *Cessat verò vsus Mitre in ipsis Officijs Horarum & Missa, existente Sacramento super altari.* Denique cum sedendum est, sedent hinc inde à lateribus Episcopi super scabellis nudis.

Ex l. 1.
cap. 2.

Ex c. 12

C A P V T X I V.

De officio ministrorum seruientium Episcopo de Baculo Pastoralis, de Mitra, de libro & de candelis.

I. **M**inistri inferiores, cum Episcopus siue ad Vesperas aut Laudes, siue ad Missam induitur & exiit sacris parametis, ea ex altari ordine afferunt & referunt vnus post alium, præter familiares seruientes ad

Ex l. 1.
cap. 11.

lotionem manuum in Missa. Illi qui seruiunt de baculo pastorali, de Mitra, de thuribulo, & de candelabris, & in Missa de ampullis vini & aquæ, vbi commodè fieri potest, sint in Ordine Acolythatus, vt discipline dignitas, quoad eius fieri possit, conseruetur.

2. Primus qui seruit de baculo, indutus pluuiali supra superpellicem, vel solo superpelliceo, iuxta consuetudinem loci, ipsum baculum seruabit, tenens eum manu dextra cooperta extremitate superpellicei: sed nudum ad manum sinistram Episcopi cum osculo manus, cum opus erit, offeret & recipiet. Vtitur autem Episcopus baculo in sua Diocesi, quoties indutus paramentis procedit è sacristia ad altare vel ab altari ad sedem, aut è contra: item cum cantatur **Magn.** vel **Benedict.** aut in Missa **Euangelium**, & cum solemniter populo bene-

Exc. 17

bene-

benedicit, videlicet dum incipit producere signum crucis & non prius, dummodo inquam sit paratus; Item in Processionibus, in quibus, si longioris sint viæ, vel Episcopus deferat aliquas reliquias vel sacram imaginem, aut sanctissimum Sacramentum, vel candelam aut palmam, portatur immediatè ante Episcopum paratum pluuiali, ambabus manibus à terra eleuatus. In Officiis & Missis defunctorum non est vsus baculi.

3. Acolythum de Mitra seruientem, qui cū reliquis ministris (preter eos qui seruiunt ad lotionem manuum in Missa) erit in habitu & tonsura clericali, ac superpelliceo indutus, oportet mappam sericeam oblongam à collo pendentem gerere, qua vtatur ad Mitram sustinendam, ne illam nudis manibus tangat: tenens illam habeat vitas seu infulas illarum versus se, & cū deponit super altari,

Ex l. 2.

c. 32. 6.

33. 16.

6. 21.

Lib. 1.

cap. 17.

siue super credentia vittæ exte-
rius pendeant. Cautè autem ad-
uertat vt cum ea Episcopo impo-
nenda auferendæue erit (quod in
Vesperis & Laudibus colliget ex
cap. 11. in Missa autem ex cap. 23.)
illico lateri Diaconi illam impo-
situri vel ablaturi adhæreat, Mi-
tram offerens vel recipiens.

4. Minister de libro seruiens cu-
rabit, vt signacula in eo sint rectè
suo loco disposita, ne cum aliquid
ex eo cantandum seu legendum
est, indecenter huc illuc folia ver-
tere cogatur; reponet illum in lo-
co decenti, & quoties Episcopus
paramentis indutus, erit aliquid
ex libro cantaturus, eum tempe-
stiuè afferet cum debitis reueren-
tiis Presbytero assistenti, qui il-
lum ante Episcopum sustinebit, &
ipse à sinistris Episcopi stans adiu-
uabit Presbyterum in sustentatione:
cum verò aliquid ex eo leget, vt
infra cap. 22. vel non indutus can-
tabit

Item ex
c. 7. &
l. 2. c. 8.

Item ex
c. 20. &
l. 2. c. 8.
& 5.

tabit vt in Matutinis, ipsemet sustinebit illum ante Episcopum ambabus manibus ab inferiori parte libri positus, altiùs vel demissiùs pro commoditate Episcopi: nec tenens librum se mouebit aut genuflectet etiamsi Episcopus & alij omnes genuflecterent, cum instar pulpiti sit, nisi fortè ob commoditatem Episcopi legentis eum genuflectere magis expediret, vt cum leget Psalmos ante Missam.

5. Cum ministro de libro feruiente semper accedit alius ante Episcopum, tenens instrumētum argenteum, quod buciam vocant, cum candela desuper accensa, etiamsi aer sit lucidus, vt opus non sit lumine ad videndum. De Thuriferario & Ceroferariis dictum est supra cap. 9. & 10.

*Lib. 1.
c. 20. &
ubi sup.
nu. praeced.*